

TEHTAILIJAT TYÖVÄEN LAKOISTA

I

P. P. Rjabushinskin kirjapainossa Moskovassa on ilmestynyt mielenkiintoinen kirja, jonka nimenä on „Moskovan teollisuusalueen tehtailijain yhdistys vuonna 1912” (Moskova, 1913). Hintaa ei ole osoitettu. Herrat tehtailijat eivät halua päästää painotuotteitaan myytäväksi.

Yhdistyksen puheenjohtaja Juli Petrovitsh Guzhon, avatessaan kuluvan vuoden maaliskuun 30 p:nä yhdistyksen vuosikokouksen, onnitteli teollisuudenharjoittajia heidän järjestönsä „seitsemännen toimintavuoden alkamisen johdosta” ja huudahti, että herrat teollisuudenharjoittajat „ovat yhtenäisyydellään luoneet itselleen käsityksen, että teollisuusmiesten korporatio on mahti, jota ei voida olla ottamatta huomioon”. „Tämän mahdin arvovalan lujittamisen täytyy nyt tulla yhdistyksen uusien jäsenten päätehtäväksi”, sanoi hra Guzhon.

Kuten näette, puhe ei ole liialla kielentaidolla pilattu, se muistuttaa jonkin sotilaskirjurin puhetta, mutta sen sijaan on täynnä omanarvontuntoa.

Tarkastelkaamme kirjan asiatiedollisia osia. Runsaasti kolmannen osan kirjasta (ss. 19—69) käsittää *lakkoja* koskeva osasto. Herrat teollisuudenharjoittajat laskevat vuonna 1912 lakkoihin osallistuneiden työläisten yleisen lukumäärän seuraavasti:

Lakkojen lajit	Lakossa olleiden työläisten lukumäärä	
	Vuonna 1912	Vuonna 1911
Taloudelliset lakot	207.720	96.730
Niistä:		
metalliteollisuudessa	64.200	17.920
tekstiiliteollisuudessa	90.930	51.670
muilla teollisuusaloilla	52.590	27.140
Poliittiset lakot	855.000	8.380
Niistä:		
Lenan tapahtumien johdosta	215.000	
Vapun vieton yhteydessä	300.000	
syksylliset poliittiset lakot	340.000	
Yhteensä	1.062.720	105.110

On helppo huomata, että herrojen teollisuudenharjoittajain tiedot ovat pienennetyt. Mutta emme toistaiseksi pysähdy tarkastelemaan asian tätä puolta (on jätetty pois kuuden tuhannen työläisen Lenan lakko, sillä Lenan kultakaivokset eivät ole tehdastarkastuksen valvonnan alaisia), vaan katselemme tarkemmin tehtailijain tilastotietoja.

Vuonna 1912 lakkoilleiden työläisten lukumäärä teki *enemmän kuin puolet* Venäjän työläisten yleisestä luvusta, nimittäin 51,7%. Siitä luvusta lankeaa taloudellisten lakkojen osalle *kymmenesosa* työläisistä (10,1%), mutta poliittisten osalle *neljä kymmenesosaa* (41,6%).

„Kuluneelle vuodelle oli luonteenomaista”, kirjoittavat herrat tehtailijat, „poliittisten lakkojen lukumäärän tavaton kasvu, lakkojen, jotka tämän tästä keskeyttivät töiden normaalin kulun ja pitivät koko teollisuutta jännittyneessä tilassa”. Seuraa luettelo vuoden jälkipuoliskon tärkeimmistä lakoista: elokuu — Riassa vastalause-lakko sen johdosta, kun työläisiltä riistettiin äänioikeus; syyskuu — Varsovassa lakko Kutomaran karkotuspaikan tapahtumien johdosta; lokakuu — Pietarissa luottamusmiesten vaalien mitätöimisen johdosta, Räävelissä vuoden 1905 tapahtumien muistoksi, Pietarissa sotalaivaston matruusien oikeusjutussa langetetun tunnetun tuomion johdosta; marraskuu — Pietarissa Sevastopolin tuomion johdosta ja Duman avaamispäivänä, ja sitten lakko Leo Tolstoin kuoleman toisen vuosipäivän yhteydessä; joulukuu — Pietarissa työläisten vakuutuslaitoksiin nimittämisen johdosta. Herrat tehtailijat tekevät tästä johtopäätelmän:

„Se, että mielenosoitukselliset lakot seuraavat tuhkatieheään toisiaan ja että syyt, joiden vuoksi työläiset ovat pitäneet tarpeellisena lopettaa työt, ovat olleet tavattoman moninaiset ja ominaispainoltaan erilaisia, todistaa paitsi poliittisen ilmapiirin voimakasta tiivistymistä myös tehdaskurin hölytymistä”. Sitten uhataan tavan mukaan „ankarilla toimenpiteillä”: sakoilla, palkkioiden peruuttamisella, työsuluilla. „Kotimaisen tuotannon edut vaativat tinkimättä sitä”, julistavat tehtailijat, „että tehdaskuri kohotetaan sille tasolle, millä se on Länsi-Euroopan maissa”.

Herrat tehtailijat mielivät kohottaa „kurin” „länsimaiselle” tasolle, mutta eivät halua ajatella „poliittisen ilmapiirin” nostamista samalle tasolle...

Jätämme syrjään seuraavien artikkelien kirjoittamiseen asti tiedot lakkolaisten jakautumisesta alueittain ja teollisuusaloittain sekä tiedot lakkojen tuloksellisuudesta.

II

Moskovan tehtailijain yhdistyksen esittämiä tilastoja vuonna 1912 lakossa olleiden työläisten jakautumisesta alueittain ja tuotantoaloittain on eritelty kovin huonosti. Eipä yleensä olisi haitaksi, jos miljonäärimme palkkaisivat apulaisekseen vaikkapa jonkun lukiolaisen auttamaan heitä kirjan laatimisessa ja taulukkojen tarkastamisessa. Laskuvirheitä ja tökeryyksiä huomataan heti, jos verrataan esimerkiksi sivuilla 23, 26 ja 48 olevia tietoja toisiinsa. Meillä puhutaan kernaasti kauppiaiden kulttuurista ja „mahdin arvovallasta”, mutta vaatimattomintakaan työtä ei osata tehdä siedettävästi.

Esitämme tehtailijoiden lakkotilastot — *vain taloudellista* lakoista — koko 1912 vuodelta ja tämän vuoden 7 viimeiseltä kuukaudelta alueittain:

Alueet	Koko 1912 vuodelta		Vuoden 1912 viimeisten 7 kuukauden ajalta	
	Lakossa olleiden työläisten luku	Menetettyjen työpäivien määrä (tuhan-sissa)	Lakossa olleiden työläisten luku	Menetettyjen työpäivien määrä (tuhan-sissa)
Moskovan	60.070	799,2	48.140	730,6
Pietarin	56.890	704,8	35.390	545,7
Itämerenmaakunnat	18.950	193,5	13.210	153,6
Etelä	23.350	430,3	22.195	427,6
Puolan kuningaskunta.....	21.120	295,7	12.690	249,9
Yhteensä	180.380	2.423,5	131.625	2.107,4

Heti kun luo silmäyksen etelää koskeviin numeroihin, näkee, että tehtailijain tilastot ovat kelvottomia, s.o. äärimmäisen vajanaisia. Luotettavampia nähtävästi ovat tiedot vuoden 1912 viimeisten 7 kuukauden ajalta, sillä niissä (ja vain niissä) on esitetty tarkemmin lakkolaisten jakautuminen niin alueittain, teollisuuden pääaloittain kuin myös lakkojen antamien tulosten mukaan.

Eri alueita koskevat tiedot osoittavat meille, että Pietarin työläiset käyvät Venäjän kaikkien työläisten etunenässä myös taloudellisessa taistelussa (poliittisesta taistelusta puhumattakaan). Pietarin teollisuusalueella lakkolaisten luku (35.000 vuoden 1912 viimeisten 7 kuukauden aikana) on noin $\frac{3}{4}$ Moskovan alueella lakossa olleiden lukumäärästä (48.000), vaikka Moskovan alueella tehdastyöläisten lukumäärä on *miltei neljä kertaa* suurempi kuin Pietarin teollisuusalueella. Puolan kuningaskunnassa on työläisiä vähän enemmän kuin Pietarin alueella, mutta lakkolaisia miltei kolme kertaa vähemmän.

Moskovaan nähden on tietenkin otettava huomioon huomionpömpi konjunkturi (s.o. markkinatilanne) tekstiiliteollisuudessa, mutta Puolassa lankeaa $\frac{2}{3}$ kaikista taloudellisiin lakoihin osallistuneista tekstiilityöläisten osalle, ja tuonnempana näemme, että nämä Puolan tekstiilityöläisten lakot olivat erikoisen tuloksellisia.

Täten Pietarin työläiset vetivät siis vuonna 1912 vississä määrin Venäjän muiden alueiden työläisiä taloudelliseen liikehtimiseen.

Toisaalta, lakkojen *sitkeydessä* ovat etutilalla etelä ja Puola: siellä tulee jokaista lakkolaista kohti 19 menetettyä työpäivää, mutta Pietarissa ja Moskovassa 15 (Itämerenmaakunnissa 12 päivää jokaista kohti). Koko Venäjän mitassa tulee jokaista lakkolaista kohti keskimäärin 16 lakkopäivää. Herrat tehtailijain tilastojen laatijat osoittavat koko 1912 vuoden ajalta keskimääräisluvuksi 13,4 päivää. Vuoden jälkipuoliskolla työläisten peräänantamattomuus siis lisääntyi ja heidän taistelunsa kävi yhä sitkeämmäksi.

Tilastot osoittavat edelleen, että työläisten *peräänantamattomuus* lakkotaistelussa *lisääntyi*. Vuosien 1895—1904 aikana lakot kestivät jokaista työläistä kohti keskimäärin 4,8 päivää, vuonna 1909 — 6,5 päivää, vuonna 1911 — 7,5 päivää (poliittiset lakot pois laskettuna — 8,2 päivää), mutta vuonna 1912 — 13,4 päivää.

Vuosi 1912 näytti siis, että työläisten *peräänantamattomuus* taloudellisessa taistelussa *lisääntyy* ja että lakkolaisten lukumäärään nähden — työläisten yleiseen lukumäärään verrattuna — on Pietari ensi sijalla.

Seuraavassa kirjoituksessa tarkastelemme tietoja lakkojen tuloksellisuudesta.

III

Tehtailijain tilastojen mukaan vuonna 1912 lakossa (taloudelliset lakot) olleet työläiset jakautuivat tuotantoaloittain seuraavasti:

Tuotantoalat	Koko 1912 vuodelta		Vuoden 1912 viimeisten 7 kuukauden ajalta	
	Lakossa olleiden työläis- ten luku	Menetty- jen työpäi- vien määrä (tuhansissa)	Lakossa olleiden työläis- ten luku	Menetty- jen työpäi- vien määrä (tuhansissa)
Metallityöläisiä.....	57,000	807,2	40,475	763,3
Tekstiilityöläisiä.....	85,550	1.025,8	66,590	930,6
Muita.....	37,830	590,5	24,560	413,5
<i>Yhteensä.....</i>	180,380	2.423,5	131,625	2.107,4

Tässä pistää vieläkin räikeämmin silmään tehtailijain tilastojen äärimmäinen vajanaisuus ja niiden äärimmäisen hutiloitu käsittely: lakkolaisten yleinen luku ensimmäisten viiden kuukauden ajalta (79.970) ja viimeisten seitsemän kuukauden ajalta tekee 211.595 eikä 180 tuhatta eikä 207 tuhatta!

Herrat tehtailijat ovat itse todistaneet, että he *pienentävät* lakkolaisten lukua.

Metallityöläiset kulkevat edellä sekä lakkolaisten määrässä työläisten yleiseen määrään verrattuna että lakkojen pituudessa: kunkin lakossa olleen metallityöläisen osalle tulee 18 lakkopäivää, kunkin tekstiilityöläisen osalle 14 päivää ja muilla aloilla tulee 16 lakkopäivää kutakin lakkolaista kohti. Kuten näemme, metallurgisen teollisuuden parempi markkinatilanne ei lainkaan tee tarpeettomaksi työläisten taistelua mitättömänkin palkanlisäyksen puolesta!

Mitä lakkojen tuloksiin tulee, niin tehtailijain tilastojen mukaan vuosi 1912 oli työläisille *vähemmän suotuista* kuin vuosi 1911. Vuonna 1911 kärsi tappion muka 49% lakossa olleista työläisistä, mutta vuonna 1912 — 52%. Nämä tiedot eivät kuitenkaan ole vakuuttavia, sillä on verrattu suureita: *koko* vuosi 1911 ja vuoden 1912 *7 kuukautta*.

Vuoden 1912 lakot olivat hyökkäys- eivätkä puolustusluontoisia. Työläiset taistelivat työolojen *parantamisen puolesta* eivätkä niiden *huonontamista vastaan*. Siis 52% lakossa olleista ei saanut aikaan parannusta, 36% *saavutti* joko täyden tai osittaisen voiton eli sai aikaan parannusta,

ja 12% osalta ei tuloksista ole tietoa. Todennäköisintä on, että tehtailijat haluavat salata tappionsa näissä 12% käsitävissä tapauksissa, sillä he kiinnittävät aina erikoista huomiota jokaiseen voittoon, jonka pääoma saa taistelussa työtä vastaan, ja riemuitsevat sen johdosta.

Kun vertaillaan lakkojen menestyksellisyyttä vuoden 1912 viimeisten 7 kuukauden aikana alueittain ja teollisuusaloitain, niin tulokseksi saadaan seuraava kuva.

Huonoin menestys oli lakoilla Moskovan alueella: 75% lakkolaisista kärsi tappion (t.s. ei saanut parannuksia); seuraavalla tilalla on Pietarin alue, jossa oli 63% tappion kärsineitä, etelä — 33%, Itämerenmaakunnat — 20% ja Puola — 11%. *Kolmella* viimeksi mainitulla seudulla työläiset siis saavuttivat *valtavia* voittoja. Näiden kolmen alueen 48 tuhannesta lakkolaisesta 27 *tuhatta* sai parannuksia, *pääsi voitolle*; 11 *tuhatta* kärsi tappion; 10 tuhannen osalta ei tuloksista ole tietoa.

Sitä vastoin kahdella edellisellä teollisuusalueella (Moskova ja Pietari) 83 tuhannesta lakkolaisesta pääsi voitolle vain 20 *tuhatta*; tappiolle joutui (t.s. ei saanut parannuksia) 59 *tuhatta* ja 4 tuhannen osalta ei tuloksista ole tietoa.

Eri teollisuusaloilla on tappion kärsineiden lakkolaisten prosentti seuraava: tekstiilityöläisillä 66%, metallityöläisillä 47% ja muilla 30%.

Huonoin markkinatilanne on tekstiilityöläisillä. Moskovan alueella 38 tuhannesta lakossa olleesta tekstiilityöläisestä voitti vain 6 *tuhatta*, 32 *tuhatta* kärsi tappion; Pietarissa oli 4 *tuhatta* voittajaa ja 9 *tuhatta* hävinnyttä. Puolassa sen sijaan oli tekstiilityöläisistä 400 hävinnyttä, mutta 8 *tuhatta* voittajaa.

Tehtailijain tilastoissa määritellään lakkojen (taloudellisten) finanssiseuraukset kahden viimeksi kuluneen vuoden ajalta tällaisiksi:

	Teollisuuden- harjoittajien suoranaiset tappiot (tuhansissa ruplissa)	Menetykset palkolissa	Maan menetykset tuotannossa
Metallurginen teollisuus	558	1.145	4.959
Tekstiiliteollisuus	479	807	6.010
Muut alat	328	529	3.818
<i>Kaikkiaan</i> v. 1912	1.365	2.481	14.787
" " 1911	402	716	4.563

Tehtailijain menetykset kahden vuoden ajalta ovat yhteensä 1,8 miljoonaa ruplaa; työläisten menetykset 3 miljoonaa ruplaa; menetykset tuotannossa 19 miljoonaa ruplaa.

Herrat tehtailijat panevat tähän pisteen. Voi neropattejal Entäs työläisten *voitot*?

Kahden vuoden aikana 125 tuhatta työläistä on saanut voiton. Heidän vuosipalkkansa on 30 miljoonaa ruplaa. He vaativat 10%—25%, toisinaan jopa 40%:n palkanlisäystä, kuten tehtailijat itse tunnustavat. 10% 30 miljoonasta ruplasta on 3 miljoonaa ruplaa. Entä työpäivän lyhennykset?

Entä sellaiset „uudet” (tehtailijain sanonta) vaatimukset kuin se, että „työläisiä ei saa erottaa työstä ilman tovereiden suostumusta”?

Ei, herrat tehtailijat! Työväen aikaansaannokset yksinpä taloudellisessakin suhteessa (poliittisista lakoista puhumattakaan) ovat *pelottavia*. Porvaristo ei käsitä työväen solidaarisuutta eikä proletaarisen taistelun ehtoja.

Noin 300.000 työläistä on kahden vuoden aikana uhrannut taloudellisen taistelun hyväksi 3 miljoonaa ruplaa. 125 tuhatta työläistä sai *heti* suoranaista voittoa. Ja koko työväenluokka on ottanut askelen eteenpäin.

„Pravda” №№ 123, 126, 127 ja 131;
toukokuun 30 pnä,
kesäkuun 2, 5 ja 9 pnä 1913
Allekirjoitus: V. I.

Julkaistaan „Pravda” lehdessä
tekstin mukaan